

Startersgids GENEESHEER TANDARTS

Startersgids GENEESHEER TANDARTS

INHOUD

U GAAT ALS ZELFSTANDIGE VAN START...?	4
ERKENNINGSCRITEIA EN ACCREDITERING VOOR HUISARTSEN	5
A. ACADEMISCHE OPLEIDING EN DIPLOMA (EERSTE JAAR VAN DE OPLEIDING)	5
B. ERKENNING VAN HET DIPLOMA	6
C. ACCREDITERING VAN HUISARTSEN	8
HET R.I.Z.I.V.	9
A. INSCHRIJVING	9
B. VOORSCHRIFTFORMULIEREN	9
C. ATTESTEN VAN VERSTREKTE ZORGEN	9
DE ORDE VAN GENEESHEREN	10
A. GENEESHEREN	10
B. VERBOND DER VLAAMSE TANDARTSEN	10
VERGUNNINGEN	11
A. SABAM	11
B. BILLIJKE VERGOEDING	11
INSCHRIJVING BIJ DE KRUISPUNTBANK VAN ONDERNEMINGEN (KBO)	12
A. VRIJE EN INTELLECTUELE BEROEPEN KRIJGEN VANAF 30 JUNI 2009 EEN ONDERNEMINGSNUMMER	12
B. ACERTA ONDERNEMINGSLOKETTEN	12
C. INSCHRIJVEN VIA UW BOEKHOUDER OF ACCOUNTANT	13
D. WELKE GEGEVENS HEEFT HET ONDERNEMINGSLOKET NODIG VOOR UW INSCHRIJVING IN DE KBO?	13
E. KOSTPRIJS	13
SOCIAAL STATUUT EN SOCIALE BIJDRAGEN	14
A. AANSLUITEN	14
B. BIJDRAGEN BEGINNENDE ZELFSTANDIGEN	14
C. HOEVEEL BETAALT U PER KWARTAAL BIJ ACERTA?	15
D. BIJBETALING: WANNEER?	15
E. HOEVEEL SOCIALE BIJDRAGEN BETAALT U OP UW BEROEPSINKOMEN VAN 2009?	16
F. VRIJSTELLING VAN SOCIALE BIJDRAGEN	18
G. ZELFSTANDIGE IN BIJBEROEP	18
H. GELIJKGESTELDEN MET EEN BIJBEROEP (ART. 37)	19
VERPLICHTEN EN VRIJE VERZEKERINGEN	21
A. SOCIALE VERZEKERINGEN	21
B. ANDERE VERZEKERINGEN	23
BOEKHOUDKUNDIGE DOCUMENTEN	24
A. ONTVANGSTBEWIJSBOEKJE	24
B. FISCAAL DAGBOEK	24
PERSONENBELASTING	25
A. AFTREKBARE KOSTEN	25
B. WETTELIJK FORFAIT	26
C. SAMENSTELLING VAN HET BELASTBAAR INKOMEN	26
D. TARIEVEN	27

E. BELASTINGVRIJ MINIMUM	27
VENNOOTSCHAP OF EENMANSZAAK?	29
A. DE VOORDELEN VAN HET OPRICHTEN VAN EEN VENNOOTSCHAP	29
B. NADELEN	30
C. FORMALITEITEN EN KOSTEN	30
D. VENNOOTSCHAPSVORMEN	31
E. BEDRIJFSVOORHEFFING VOOR BEDRIJFSLEIDERS	33
STARTEN MET PERSONEEL	34
IMPULSEO	35
A. IMPULSFONDS VOOR DE HUISARTSGENEESKUNDE	35
B. HET PARTICIPATIEFONDS	35
C. BEGELEIDING	36
D. IN DE PRAKTIJK	36
E. VOORBEELD	36
F. ADRES	36
DE KMO-PORTEFEUILLE	37
A. WAT IS DE KMO-PORTEFEUILLE?	37
B. WAT KAN EEN ONDERNEMING MET DE STEUN VAN DE KMO-PORTEFEUILLE BETALEN?	37
C. HOE KRIJG IK EEN SUBSIDIE UITBETAALD?	37
D. HOELANG IS MIJN PORTEFEUILLE GELDIG?	37
E. WEBSITES	38
ACERTA KANTOREN	39

U gaat als zelfstandige van start...?

Beste Arts,

Klantgerichtheid, deskundigheid en betrouwbaarheid zijn dié thema's waarin ACERTA Sociaal Verzekeringsfonds zich wil onderscheiden. Reeds bij uw eerste plannen om zelfstandige te worden, staan we u bij met informatie en advies.

De volgende pagina's illustreren wat wij willen aanbieden: gepersonaliseerd advies en een professionele begeleiding bij de administratieve verplichtingen van een startende ondernemer.

Veel meer dan de algemene informatie die je overal kan vinden, wijst deze gids je de weg doorheen de administratieve en wettelijke verplichtingen die specifiek in jouw beroepssector gelden. Je vindt er ook bijkomende informatie over de beroepsverenigingen en overheidsdiensten die je begeleiden naar succesvol ondernemen. Bovendien wordt al deze informatie permanent actueel gehouden. Materies zoals vergunningen, sociale en fiscale wetgeving zijn immers dagelijks in beweging en worden nauwgezet opgevolgd door onze startersconsulenten.

De ACERTA-startersconsulenten zijn als dienstverleners bij uitstek vertrouwd met de KMO-realiteit. Zij geven u dan ook graag vrijblijvend meer informatie over de inhoud van deze gids en kunnen u bijstaan bij het vervullen van de vestigingsvoorwaarden.

Voor meer informatie bent u welkom op één van onze kantoren. De lijst ervan vindt u achteraan. Bezoek ons ook eens op internet: <http://www.acerta.be/>.

ACERTA Sociaal Verzekeringsfonds
Sneeuwbeslaan 20 Diestsevest 14
2610 WILRIJK 3000 LEUVEN

Inschrijving als handelaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen, de controle van de ondernemersvaardigheden en de aanvraag van de nodige vergunningen, doet u via het ACERTA-ONDERNEMINGSLOKET.

Redactie:

Bert Hens
Pat Cleys 03/740 78 17

Bijwerking juni 2009

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Roosen, algemeen directeur ACERTA Sociaal Verzekeringsfonds, Sneeuwbeslaan 20, 2610 Wilrijk.

© Acerta Ondernemingsloket vzw, Buro & Designcenter, Heizel Esplanade PB 65, 1020 Brussel, BTW BE 0480.513.551 RPR Brussel.

Alle rechten zijn voorbehouden. De informatie in deze publicatie mag niet gereproduceerd, overgedragen, verdeeld of opgeslagen worden zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Acerta Ondernemingsloket, behalve voor privé-doeleinden.

Erkenningscriteria en accreditering voor huisartsen

A. Academische opleiding en diploma (eerste jaar van de opleiding)

In Vlaanderen is de beroepsopleiding huisartsgeneeskunde een academische opleiding die drie jaar duurt. Voor wie in zijn zevende jaar geneeskunde de richting huisartsgeneeskunde kiest, telt dit als eerste jaar van de specifieke huisartsenopleiding.

Het tweede en derde jaar worden interuniversitair georganiseerd door het I.C.H.O. (Interuniversitair Centrum voor Huisartsen in Opleiding).

Globaal bestaat de specifieke huisartsenopleiding in het tweede en derde jaar uit:

- zelfstudie-zelfwerkzaamheid;
- deelname aan seminaries (50 uren per jaar) en aan andere thematische opleidingsbijeenkomsten;
- stage: minstens twee jaar voltijdse praktijkstage;
- de opleiding wordt afgesloten met het eindexamen huisartsgeneeskunde.
- Stage (tweede en derde jaar huisartsenopleiding)

Om met het tweede jaar van huisartsopleiding te beginnen moet men:

- Voor 15 maart zijn intentieverklaring om de opleiding huisartsgeneeskunde te starten in dat kalenderjaar bezorgen aan het secretariaat van zijn academisch centrum voor de huisartsenopleiding
- Voor 15 mei zich inschrijven bij het ICHO én het ingevulde stageplan, samen met de ondertekende opleidingsovereenkomst, bezorgen aan zijn academisch centrum voor huisartsenopleiding
- Voor 1 augustus het inschrijfformulier opsturen naar het ICHO

Wie laattijdig is moet tot januari wachten om aan de bijkomende huisartsenopleiding te kunnen beginnen.

ADRES:

I.C.H.O. - Secretariaat
Kapucijnenvoer 33, Blok J
3000 Leuven
Tel. 016/33 74 67
Fax 016/33 74 80

- Inschrijven bij de universiteit
- Een huisarts- of ziekenhuisstagemeester zoeken met behulp van de ICHO-lijsten, een opleidingscontract maken en de stage beginnen op 1 augustus, 1 september of 1 oktober.

1. Welke stages komen in aanmerking?

De stage in de praktijk van een erkende huisarts-stagemeester die aangesteld is door het ICHO als huisarts-praktijkopleider moet minstens 6 maanden duren.

Naast stages bij een huisarts-praktijkopleider kan men een deel van de stage ook doen in een ziekenhuisdienst die is aangesteld door het ICHO (in totaal maximum 12 maanden) of bij een buitenlandse huisarts-praktijkopleider die aanvaard werd door het ICHO (maximum 12 maanden)

Alle informatie over de opleiding tot huisarts kan u vinden op www.ICHO.be.

Uw ingevuld stageplan wordt door de academische centra voor huisartsenopleiding rechtstreeks doorgestuurd naar de Erkenningscommissie van de FOD Volksgezondheid. U dient zelf na te sturen aan de Erkenningscommissie (uiterlijk binnen de 3 maanden nadat uw praktijkstage gestart is):

- de getuigschriften van de specifieke en aanvullende opleidingen in de huisartsgeneeskunde afgegeven door de universitaire of interuniversitaire centra voor algemene geneeskunde

- een geschiktheidsattest om het 8e jaar te mogen starten
- het attest waarmee de decaan aangeeft dat u toegelaten bent tot het contingent van dat jaar
- een attest van de inschrijving bij de Orde van Geneesheren
- een bewijs van deelname aan een plaatselijke wachtdienst
- voor elk onderdeel van de stage een exemplaar van de schriftelijke overeenkomst tussen de kandidaat en de stagemeester of de verantwoordelijke instantie met betrekking tot de vergoeding die de kandidaat ontvangt, met precieze vermelding van de duur van de overeenkomst

Aan het begin van de stage ontvangt de kandidaat een stageboekje, waarin hij alle werkzaamheden in het kader van zijn opleiding dient te noteren.

Het moet na een jaar worden teruggezonden aan de bevoegde kamer van de erkenningcommissie en door een nieuw vervangen worden.

Daarnaast moet de kandidaat elk jaar een stageverslag zenden aan de bevoegde kamer van de erkenningcommissie.

B. Erkenning van het diploma

Om in België de geneeskunde te beoefenen, moet men in het bezit zijn van een diploma van doctor in de genees-, heel- of verloskunde. Een tandarts moet houder zijn van het diploma van licentiaat in de tandheelkunde. Zodra een zorgverlener zich vestigt in een provincie om er zijn beroep uit te oefenen, controleert en viseert de Provinciale Geneeskundige Commissie (PGC) zijn diploma.

Om de erkenning als huisarts en de bijzondere beroepstitel van huisarts te behouden oefent de huisarts de huisartsgeneeskunde uit conform de volgende criteria:

- 1) "De erkende huisarts verstrekt de zorgen eigen aan de huisartsgeneeskunde waarvan de inhoud, enkel en alleen refererend naar wetenschappelijk onderbouwde praktijken, wordt bepaald door de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft. De erkende huisarts verstrekt deze zorgen zowel thuis bij de patiënt als in zijn consultatieruimte en behandelt de patiënten zonder enige vorm van discriminatie.
- 2) De erkende huisarts deelt het adres van de praktijkruimte(n), de lijst van de huisartsen die daar werken, alsmede alle nuttige en geactualiseerde administratieve gegevens mee aan de FOD Volksgezondheid. Deze neemt de gegevens op in de federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen, met toepassing van artikel 35quaterdecies van het koninklijke besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Elke wijziging van die gegevens wordt binnen drie maanden medegedeeld aan bovengenoemde Federale Overheidsdienst.
- 3) De erkende huisarts legt op gepaste wijze medische dossiers over zijn patiënten aan en houdt die bij. Het bijhouden van het globaal medisch dossier van de patiënt, zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 9 maart 2003, kan beschouwd worden als een element van verificatie van deze erkenningsvoorwaarde.
- 4) De erkende huisarts neemt deel aan de verstrekking van de gezondheidszorg in het kader van de plaatselijke wacht. De erkende huisarts neemt deel aan de wacht van huisartsen georganiseerd door de huisartsenkringen, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 8 juli 2002 tot vaststelling van de opdrachten verleend aan de huisartsenkringen.
- 5) De erkende huisarts staat in voor de continuïteit van de zorg verleend aan de patiënten die hij behandelt: in het kader van de relatie met zijn patiënten, neemt de huisarts alle maatregelen om ervoor te zorgen dat hun diagnostische en therapeutische beleid zonder onderbreking wordt voortgezet. In die tijdsperiodes waarin geen huisartsenwachtdienst beschikbaar is, neemt de erkende huisarts de noodzakelijke maatregelen om de continuïteit van de zorgverlening voor zijn patiënten die hij behandelt, te organiseren.
- 6) De erkende huisarts staat in voor de permanentie van de zorg. De permanentie betekent voor de patiënten de toegang tot huisartsgeneeskundige zorgverlening gedurende de normale uren van de dienstverlening (NVDR: dit is tussen 8 u en 18 u). De huisartsgeneeskunde kan voltijds of deeltijds uitgeoefend worden. Indien de erkende huisarts de huisartsgeneeskunde in de regel deeltijds uitoefent, dient de huisarts geschreven samenwerkingsakkoorden met andere huisartsen van zijn huisartsenzone af te sluiten om de permanente toegang tot huisartsgeneeskunde te verzekeren.

Wanneer geschreven samenwerkingsakkoorden gesloten zijn in het kader van een netwerk of van een groepspraktijk, worden die akkoorden, door middel van een vooraf vastgesteld formulier, medegedeeld aan de FOD Volksgezondheid om geïntegreerd en bijgehouden te worden in de federale databank van de gezondheidszorgberoepen.

- 7) Minstens één keer in de loop van vijf opeenvolgende jaren, totaliseert de erkende huisarts individueel ten minste 500 patiëntcontacten per jaar. Onder patiëntcontact wordt verstaan een huisbezoek, een consultatie in de praktijkruimte of een medisch advies dat aanleiding heeft gegeven tot een getuigschrift van verstrekte zorg. De verificatie van deze contacten wordt gerealiseerd door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering of door elke andere instelling die het bewijs van zorgverstrekking kan leveren.
- 8) De erkende huisarts onderhoudt en ontwikkelt geregeld zijn kennis, vakbekwaamheid en medische verstrekking zodat de verstrekking van de gezondheidszorg in de huisartsgeneeskunde overeenstemt met de actuele gegevens van de wetenschap. Het bewijs van de accreditering die in het kader van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering georganiseerd wordt, kan als element van verificatie gelden. Bij ontstentenis daarvan bezorgt de huisarts zelf de elementen van verificatie die overeenstemmen met 20 uren permanente vorming per jaar die door de erkenningscommissie van huisartsen erkend zijn.”

1. Hoe aanvragen?

De erkenning van het diploma van arts wordt sinds kort toegekend door de dienst Erkenning Gezondheidszorgberoepen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Nadat het diploma van de academische graad in de huisartsgeneeskunde behaald werd, moet de FOD Volksgezondheid hiervan in kennis gesteld worden door volgende stukken over te maken:

- Het evaluatieverslag door de stagemeeester-coördinator (na het derde jaar);
- Het evaluatieverslag door de praktijkopleider(s) na het derde jaar;
- Het volledig ingevulde stageboek;
- Een attest van definitieve inschrijving bij de Orde van Geneesheren.

De FOD Volksgezondheid stuurt hierop het invulformulier “aanvraag tot erkend huisarts”.

Bij gunstige beslissing van de Erkenningscommissie, wordt het RIZIV hiervan automatisch in kennis gesteld. Pas nadat het RIZIV een bevestiging geeft, mag u met het nieuwe RIZIV-nummer werken.

2. Adressen

Antwerpen Italiëlei 124 bus 70 2000 Antwerpen 03/213 80 20	Vlaams Brabant en Brussel Philipssite 3B bus 1 3001 Heverlee 016/31 89 22
Provincie Waals-Brabant en Brussel (FR) Victor Hortaplein 40 bus 10 1060 Brussel 02 524 97 72	Limburg Gouverneur Verwilghensingel 75 (3 ^{de} verd.) 3500 Hasselt 011/29 56 80
Oost-Vlaanderen Administratief Centrum “Ter Plaeten” St.-Lievenslaan 23 9000 Gent 09/235 22 50	West-Vlaanderen Zandstraat 146 8200 Brugge-Sint-Andries 050/45 68 45
Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu Eurostation II Victor Hortaplein, 40 bus 10	

C. Accreditering van huisartsen

Accreditering is te beschouwen als een soort kwaliteitslabel dat artsen verkrijgen wanneer ze zich regelmatig bijscholen en hun praktijk voeren volgens bepaalde kwaliteitsnormen, waaronder het oordeelkundig en maatschappelijk verantwoord gebruik van de geneeskundige middelen. Er is een financiële beloning voor de accreditering.

De erkende dokter in de huisartsgeneeskunde wordt verondersteld zich gedurende heel zijn loopbaan bij te scholen door praktische en wetenschappelijke activiteiten zoals onderwijsopdrachten, het regelmatig bijwonen van wetenschappelijke vergaderingen of cursussen van permanente opleiding, samenwerken met andere artsen in de algemene geneeskunde, gespecialiseerde artsen en andere deskundigen, ...

Pas erkende huisartsen worden voorlopig geaccrediteerd voor 1 jaar indien zij hiervoor met een gewone brief binnen de drie maanden na de erkenning door het Ministerie van Volksgezondheid, een aanvraag indienen bij het RIZIV. In de brief moeten volgende gegevens vermeld worden:

- Het nummer van het LOK (Lokale Kwaliteitsgroep)
- Het bankrekeningnummer waarop het forfaitair bedrag kan gestort worden.

Wanneer de accreditering gelijktijdig met de erkenning aangevraagd wordt, begint deze te lopen op de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het RIZIV kennisgenomen heeft van de beslissing van de FOD Gezondheid. Bij een latere aanvraag vangt ze aan op de eerste dag van de maand die volgt op de ontvangst van de aanvraag.

Om dit alles in goede banen te leiden werd de Accrediteringsstuurgroep (AS) opgericht.

Huisartsen kunnen een aanvraag tot accreditering indienen bij de AS voor een periode van drie jaar indien zij voldoen aan alle gestelde vereisten:

- 200 navormingseenheden (N.E.) verwerven per jaar (met minstens 30 N.E. in de rubriek ethiek en economie)
- minstens twee maal per jaar deelnemen aan uw LOK (10 N.E. per uur deelneming met een maximum van 20 N.E. per vergadering en een maximum van 80 N.E. per jaar)
- een medisch dossier per patiënt bijhouden en alle gegevens uitwisselen met elke andere arts die door de patiënt wordt geraadpleegd en/of die hem verzorgt
- een hoofdactiviteit als huisarts uitoefenen en de effectieve continuïteit van de verzorging verzekeren
- tijdens het voorgaande kalenderjaar een activiteitsdrempel van ten minste gemiddeld 5 contacten per werkdag (raadplegingen en bezoeken) bereiken (behalve voor de jonge artsen tijdens de eerste drie praktijkjaren)
- geen herhaalde opmerkingen gekregen hebben van de commissie i.v.m. medische profielen
- meewerken aan initiatieven voor het evalueren van de kwaliteit die worden georganiseerd door andere artsen.

Een verlenging van deze accreditering kan worden bekomen indien voldaan is aan alle gestelde voorwaarden die zijn vereist voor de gevestigde artsen:

- aan de voorwaarden voldoen die gelden voor de eerste accreditering;
- 600 N.E. verworven hebben die billijk gespreid zijn over de drie jaren

De huisarts ontvangt een navormingsvergoeding voor accreditering.

Het R.I.Z.I.V.

A. Inschrijving

Indien u wenst dat uw patiënten een terugbetaling ontvangen via de ziekenfondsen, moet u ingeschreven worden bij het RIZIV. Na een positieve evaluatie van de erkenningsaanvraag, bezorgt de overheid zelf uw gegevens aan het RIZIV.

R.I.Z.I.V.

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

Tel. 02/739 71 11

Een algemeen geneeskundige (na het basisdiploma arts) krijgt een nummer eindigend op 001 of 002. Voor een algemeen geneeskundige worden enkel nog consultaties terugbetaald en deze terugbetaling zal ook binnenkort wegvallen. Als HIBO krijgt u een RIZIV-nummer eindigend op 005 of 006. Als erkende huisarts werkt u met een RIZIV-nummer 003 of 004.

B. Voorschriftformulieren

Daarnaast moet u bij het RIZIV ook nog een aanvraag doen voor geneesmiddelenvoorschriften en (eventueel) aanvraagformulieren voor prothesen (voorschriften: mod. 702N en protheseaanvragen: mod. 41N) en orthodontische steekkaarten (mod. 42 en 43).

C. Attesten van verstrekte zorgen

Vanaf 1 juli 2006 dient u de "attesten van verstrekte zorgen" aan te vragen via de Post.

Hoe bestellen?

- via internet op www.medattest.be
- per briefwisseling: via een voorgedrukt bestelformulier, onder gefrankeerde omslag verzenden naar "RIZIV - getuigschriften, postbus 10011, 1740 Ternat"
- via fax: het voorgedrukte bestelformulier, faxen naar 02/568.18.81.

Contactcenter:

Tel: 02/274 09 34, elke werkdag van 8.00 u. tot 19.00 u. en zaterdag van 8.30 u. tot 12.00 u.

Levering:

De levering van de attesten gebeurt binnen de 9 werkdagen na de betaling.

Betaling:

Vooraf betalen is verplicht. Er wordt een korting toegestaan bij bestelling van méér dan 1 doos.

De orde van geneesheren

A. Geneesheren

De beginnende arts moet zich laten inschrijven bij de Orde van Geneesheren. Dit gebeurt bij de provinciale raad van de Orde. Bij het diploma moet een bewijs van goed gedrag en zeden gevoegd worden. Het lidgeld verschilt van provincie tot provincie. Er wordt een ordenummer toegekend dat op alle officiële documenten moet vermeld worden.

ADRESSEN

Nationale orde van geneesheren De Jamblinne de Meuxplein 32 1030 Brussel Tel. 02/743 04 00 Fax. 02/735 35 63	Antwerpen Van Eycklei 37/bus 2 2018 Antwerpen Tel. 03/230 54 29 Fax. 03/230 28 01
Brabant Maria-Louizasquare 32 1000 Brussel Tel. 02/230 22 54 Fax. 02/230 96 78	Limburg Villerspark 3/2 3500 Hasselt Tel. 011/22 84 80 Fax. 011/24 33 24
Oost-Vlaanderen Koning Leopold II laan 26 9000 Gent Tel. 09/220 47 50 Fax. 09/222 25 76	West-Vlaanderen Vlamingstraat 57 8000 Brugge Tel. 050/33 96 66 Fax. 050/34 35 68

B. Verbond der Vlaamse tandartsen

Deze vereniging heeft tot doel de verdediging op te nemen van haar leden m.b.t. alle belangen van de practici in de tandheelkunde, zowel op wetenschappelijk als op materieel gebied.

ADRES

Verbond der Vlaamse Tandartsen
Tandartsenhuis
Vrijheidslaan 61
1081 Brussel
02/413 00 13

Vergunningen

A. Sabam

Sabam mag auteursrechten eisen op muziekwerken die op openbare plaatsen ten gehore gebracht worden (vb. in wachtkamers van kinesisten). Het bedrag van de auteursrechten staat in functie van de oppervlakte, het aantal toehoorders, de geluidsterkte, De tarieven kunnen geraadpleegd worden op <http://www.sabam.be/>. Het contract kan worden afgesloten bij het inningskantoor van uw regio. De vrije beroepen krijgen voorafgaandelijk een brief en vragenlijst toegestuurd.

SABAM
Aarlenstraat 75-77
1040 BRUSSEL
Tel: 02/286.82.11
Fax: 02/230 05 89
<mailto:info@sabam.be>

B. Billijke vergoeding

Ook voor de uitvoerders en producenten van muziekwerken kan een vergoeding voor het spelen van muziek in openbare plaatsen (wachtkamers) gevraagd worden.

U dient dit aan te geven bij:

Voor de Horeca:
HONABEL C.V.
Sint Goriksstraat 10
1000 Brussel
Tel.: 02/514 27 33

Voor de bioscopen:
F.C.B.
Koningstraat 241
1210 Brussel
Tel.: 02/218 14 55
Fax: 02/ 217 23 72

Voor alle andere:
OUTSOURCING PARTNERS
Pb 181
9000 Gent 12
Tel.: 070/66 00 16
Fax: 070/66 00 12

Inschrijving bij de kruispuntbank van ondernemingen (kbo)

A. Vrije en intellectuele beroepen krijgen vanaf 30 juni 2009 een ondernemingsnummer

Sinds 2003 kent de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) een uniek ondernemingsnummer toe aan alle handelsondernemingen. Vanaf 30 juni 2009 worden ook alle 'niet-handelsondernemingen naar privaat recht' in de KBO opgenomen. Dat betekent dat ook vrije en intellectuele beroepen waaronder accountants, boekhouders, kinesisten, advocaten, architecten, artsen, notarissen en paramedici, enz. ... een eigen ondernemingsnummer krijgen.

Wie vóór 30 juni 2009 al een vrij beroep of niet-commerciële activiteit uitoefende, wordt automatisch in de KBO opgenomen. Wie vanaf 30 juni start, kan via het Acerta Ondernemingsloket de registratie eenvoudig in orde brengen. De eerste inschrijving in de KBO voor niet-handelsondernemingen naar privaat recht is gratis. Voor latere wijzigingen of stopzetting van de activiteiten moet worden betaald.

Een vrij en intellectueel beroep is elke zelfstandige beroepsactiviteit voor dienstverlening of levering van goederen, die geen handelsdaad of ambachtelijke activiteit is en waarvan de titularissen hoofdzakelijk intellectuele diensten leveren en die handelen in het belang van de klant en de collectiviteit.

In de partrijk betekent dit dat de meeste vrije en intellectuele beroepen niet-handelsondernemingen naar privaat recht zijn. Toch zijn er uitzonderingen. Zo is het beroep van vastgoedmakelaar een vrij en intellectueel beroep, maar geen niet-handelsonderneming naar privaat recht.

Wat als u als niet-handelsonderneming ook een handelsactiviteit uitoefent?

Als u naast uw niet-commerciële activiteit ook een handelsactiviteit uitoefent dan krijgt uw onderneming de hoedanigheid van handelsonderneming. Dat geldt ook als u die handelsactiviteit als nevenactiviteit uitoefent.

B. ACERTA ondernemingsloketten

Antwerpen-Wilrijk Sneeuwbeslaan 20 Tel. 03/740 78 78

Aalst Leo de Béthunelaan 100 Tel. 053/82 62 91

Brugge Langestraat 21 Tel. 050/44 31 66

Brussel Bureau and Design Center, Heizel Esplanade
PB 65

Tel. 02/475 45 00

Dendermonde Noordlaan 148 Tel. 052/27 70 00

Gent Opgeëistenlaan 8/201 Tel. 09/264 12 66

Hasselt Kunstlaan 16 Tel. 011/24 94 34

Kortrijk Grote Markt 19 Tel. 056/26 67 27

Leuven Diestsevest 14 Tel. 016/24 52 28

Lier Gasthuisvest 9 Tel. 03/491 84 34

Mechelen Van Benedenlaan 73 Tel. 015/40 42 44

Oostende Vijverstraat 47 Tel. 059/34 10 60

Roeselare Ter Reigerie 11 Tel. 051/26 08 92

Sint-Niklaas Grote Peperstraat 4 Tel. 03/780 74 55

C. Inschrijven via uw boekhouder of accountant

Acerta heeft een samenwerkingsakkoord met een groot aantal accountants en boekhouders. Ook zij kunnen de beginnende zelfstandige of de startende onderneming begeleiden. Ze hebben toegang tot de on-line kennistools over de vestigingswetgeving en kunnen uw gegevens verzamelen en overmaken aan Acerta Ondernemingsloket voor de inschrijving in de KBO.

D. Welke gegevens heeft het ondernemingsloket nodig voor uw inschrijving in de KBO?

Voor een inschrijving in de KBO, hebt u de volgende gegevens nodig:

- het ondernemingsnummer dat is toegekend door de griffie van de rechtbank van koophandel of een notaris via e-depot als het gaat om een rechtspersoon. Natuurlijke personen krijgen een nummer toegekend bij inschrijving
- de naam en voornamen van de aanvrager als het om een natuurlijke persoon gaat, de maatschappelijke naam en de juridische vorm als het om een rechtspersoon gaat
- het rijksregisternummer of bij gebrek hieraan het identificatienummer in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
- de economische niet-handelsactiviteiten die u wilt uitoefenen. Als u ook een handelsactiviteit uitoefent, dan gelden de regels van niet-handelsonderneming niet langer. Uw onderneming wordt dan erkend als een handelsonderneming
- de volledige adressen van de vestigingseenheden
- de begindatum van de activiteiten
- de nummers van de bankrekeningen, behalve als het om een burgerlijke vennootschap met handelsvorm gaat
- bewijs basiskennis bedrijfsbeheer, indien u naast uw praktijk als vrij- of intellectueel beroep toch handelsactiviteiten uitoefent.

E. Kostprijs

De eerste inschrijving voor een vrij en intellectueel beroep is gratis. Als later de activiteit van uw onderneming verandert, of als u een nieuwe vestiging opent of uw activiteit stopzet, moet u dit laten aanpassen in de KBO. U kunt daarvoor terecht bij uw Acerta Ondernemingsloket. Elke aanpassing kost €75.

Voor de uittreksels bedraagt het tarief 11,00 euro (BTW inbegrepen) + 11,00 euro per bijkomende vestigingseenheid.

Het tarief voor een uittreksel bestemd voor het buitenland (apostille) bedraagt 22,00 euro + 11,00.

Sociaal Statuut en sociale bijdragen

A. Aansluiten

1. Verplichte aansluiting

Een zelfstandige moet zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Het sociaal verzekeringsfonds stuurt ieder kwartaal een afrekening van de sociale bijdrage.

Op grond van de sociale bijdragen heeft de zelfstandige (hoofdberoep) recht op kinderbijslagen, ziekteverzekering en pensioen. Dit alles heet het "sociaal statuut" van de zelfstandige.

2. Binnen welke termijn aansluiten ?

De bijdrageplicht begint vanaf de 1ste dag van het kwartaal waarin de zelfstandige zich vestigt. De aansluiting zelf moet pas gebeuren binnen 90 dagen na het begin van de activiteit.

TIP:

De zelfstandige die zich tijdig aansluit, krijgt uitstel van betaling voor de eerste twee kwartalen. Hierdoor kunnen sociale bijdragen eventueel naar een volgend fiscaal jaar geschoven worden, waardoor u een besparing kan realiseren aan belastingen en sociale bijdragen.

B. Bijdragen beginnende zelfstandigen

1. Voorlopige bijdragen

De sociale bijdragen van de zelfstandigen worden berekend op het beroepsinkomen van drie jaar terug (2006). Indien u echter in 2009 met een zaak start, had u in 2006 nog geen beroepsinkomen als zelfstandige. Daarom betaalt u in de aanvangsfase voorlopige bijdragen. Van zodra uw beroepsinkomen van uw 1^e volledig kalenderjaar als zelfstandige vaststaat, worden uw sociale bijdragen definitief berekend. Dit zal gebeuren in de loop van 2011. U moet dan misschien een bedrag bijbetalen.

2. Voor welke jaren moet ik (eventueel) bijbetalen ?

Dit systeem van herziening geldt voor de eerste 3 volledige jaren van de zelfstandige activiteit, eventueel verlengd met de kwartalen van het eerste onvolledige jaar (dit is een jaar met minder dan 4 kwartalen aansluiting). De bijdragen van het eerste onvolledige kalenderjaar van aansluiting worden definitief berekend op het inkomen van het eerstvolgende volledig jaar van aansluiting in dezelfde hoedanigheid. Het inkomen van dit eerste onvolledige kalenderjaar van aansluiting komt nooit in aanmerking voor de bijdrageberekening!

3. Voorbeeld:

Een zelfstandige start op 5 april 2009. Hij betaalt voorlopige bijdragen in het tweede, derde, vierde kwartaal van 2009, in 2010, 2011 en 2012.

In 2011 is het inkomen van 2009 gekend. Dit inkomen speelt geen rol in de bijdrageberekening aangezien het inkomen van het eerste volledige jaar het eerste referentie-inkomen is.

In 2012 is het inkomen van 2010 gekend en worden de bijdragen van 2009 en 2010 hier definitief op berekend.

In 2013 kent men het inkomen van 2011 en worden de sociale bijdragen van 2011 herzien in functie van het inkomen van 2011.

In 2014 gebeurt hetzelfde voor de sociale bijdragen van 2012. Zij worden definitief berekend op het werkelijk genoten inkomen in 2012. De bijdragen vanaf 2013 (vierde volledige jaar van activiteit) worden onmiddellijk definitief berekend op het inkomen van drie jaar eerder.

C. Hoeveel betaalt u per kwartaal bij ACERTA?

(inclusief administratiekosten 3,05 %)

HOOFDBEROEP	Netto	Kwartaalbijdrage		
	Jaarinkomen	1e jaar	2e jaar	3e jaar
Voor de pensioenleeftijd	11.824,39	624,48	639,71	654,94
Na de pensioenleeftijd	2.616,35	138,18	141,55	144,92
BIJBEROEP				
Verwacht inkomen lager dan de vrijstellingsgrens	1.308,17	0,00	0,00	0,00
Verwacht inkomen hoger dan de vrijstellingsgrens	1.308,18	69,10	70,77	72,46
ART 40: GELIJKSTELLING BIJBEROEP VOOR GEHUWDEN, WEDUW(EN)(AARS) EN STUDENTEN				
Verwacht inkomen lager dan de vrijstellingsgrens	1.308,17	0,00	0,00	0,00
Verwacht inkomen lager dan de verminderingsgrens	6.194,09	327,13	335,11	343,08
Verwacht inkomen hoger dan de verminderingsgrens	11.824,39	624,48	639,71	654,94

D. Bijbetaling: wanneer?

De voorlopige bijdragen in het eerste jaar komen overeen met het volgende inkomen:

624,48 EUR = 11 824,39 EUR

69,10 EUR = 1 308,18 EUR

327,13 EUR = 6 194,09 EUR

Als het beroepsinkomen van 2009 of 2010(*) hoger ligt, dan kan u zich verwachten aan een bijbetaling in de loop van 2011.

(*) Als u zelfstandige wordt na 31.3.2009, dan geldt uw beroepsinkomen van 2010 (omdat u in 2009 geen 4 kwartalen zelfstandig bent).

1. Tip: bonus bij hogere voorafbetalingen

Voorafbetalingen boven het wettelijk minimum kunnen u een bonus opleveren van 0,75 % per kwartaal, gelegen tussen de voorafbetaling en de regularisatie. Dit komt neer op een intrest van 3 % per jaar. Een eenvoudig verzoek volstaat.

2. Vanaf het vierde jaar

Dit systeem van voorlopige bijdragen en herziening geldt voor de eerste drie volledige jaren van de zelfstandige activiteit. Vanaf het vierde jaar worden de sociale bijdragen berekend op het beroepsinkomen van het derde voorafgaande jaar.

E. Hoeveel sociale bijdragen betaalt u op uw beroepsinkomen van 2009?

In de volgende tabel vindt u de sociale bijdrage die u moet betalen op uw beroepsinkomen van 2009. Bij de herziening in 2011 moet u het verschil betalen tussen de definitieve en de voorlopige bijdrage.

Hoofdberoep, het eerste jaar

Jaarinkomen 2009	Sociale bijdrage per kwartaal <i>inclusief beheerskosten 3,05 %</i>			VAPZ-bijdrage per jaar <i>inclusief dossierkost</i>	
	Zelfstandige	Meewerkende echtgenote maxistatuut	ministatuut	Gewoon	Sociaal
0,00	624,48	274,34	24,06	966,05	1.111,49
5.194,46	624,48	274,34	24,06	966,05	1.111,49
7.500,00	624,48	396,10	24,06	966,05	1.111,49
11.824,39	624,48	624,48	24,06	966,05	1.111,49
12.500,00	660,17	660,17	25,44	1.021,25	1.175,00
15.000,00	792,20	792,20	30,53	1.225,50	1.410,00
17.500,00	924,23	924,23	35,61	1.429,75	1.645,00
20.000,00	1.056,26	1.056,26	40,70	1.634,00	1.880,00
22.500,00	1.188,30	1.188,30	45,80	1.838,25	2.115,00
25.000,00	1.320,33	1.320,33	50,89	2.042,50	2.350,00
27.500,00	1.452,37	1.452,37	55,97	2.246,75	2.585,00
30.000,00	1.584,39	1.584,39	61,06	2.451,00	2.820,00
34.039,96	Maximum bijdrage VAPZ			2.781,06	3.199,76
35.000,00	1.848,46	1.848,46	71,24	2.781,06	3.199,76
37.500,00	1.980,50	1.980,50	76,32	2.781,06	3.199,76
40.000,00	2.112,53	2.112,53	81,41	2.781,06	3.199,76
42.500,00	2.244,56	2.244,56	86,50	2.781,06	3.199,76
45.000,00	2.376,59	2.376,59	91,59	2.781,06	3.199,76
47.500,00	2.508,63	2.508,63	96,67	2.781,06	3.199,76
50.000,00	2.640,66	2.640,66	101,76	2.781,06	3.199,76
52.500,00	2.749,17	2.749,17	105,81	2.781,06	3.199,76
55.000,00	2.840,37	2.840,37	109,10	2.781,06	3.199,76
57.500,00	2.931,57	2.931,57	112,38	2.781,06	3.199,76
60.000,00	3.022,77	3.022,77	115,66	2.781,06	3.199,76
62.500,00	3.113,96	3.113,96	118,95	2.781,06	3.199,76
65.000,00	3.205,16	3.205,16	122,24	2.781,06	3.199,76
75.246,19	3.578,95	3.578,95	135,70	2.781,06	3.199,76
75.246,19	Maximumplafond sociale bijdragen				

vanaf het 4de jaar

Jaarinkomen 2006	Sociale bijdrage per kwartaal <i>inclusief beheerskosten 3,05 %</i>			VAPZ-bijdrage per jaar <i>inclusief dossierkost</i>	
	Zelfstandige	Meewerkende echtgenote maxistatuut	ministatuut	Gewoon	Sociaal
0,00	670,18	294,41	24,06	100,00	100,00
4.752,53	670,18	294,41	24,06	424,39	488,28
7.500,00	670,18	464,61	24,06	669,73	770,56
10.818,41	670,18	670,18	24,06	966,05	1.111,49
12.500,00	774,35	774,35	27,80	1.116,21	1.284,26
15.000,00	929,22	929,22	33,37	1.339,46	1.541,11
17.500,00	1.084,09	1.084,09	38,93	1.562,70	1.797,96
20.000,00	1.238,96	1.238,96	44,49	1.785,94	2.054,82
22.500,00	1.393,82	1.393,82	50,05	2.009,18	2.311,67
25.000,00	1.548,70	1.548,70	55,62	2.232,43	2.568,52
27.500,00	1.703,56	1.703,56	61,17	2.455,67	2.825,37
30.000,00	1.858,43	1.858,43	66,74	2.678,91	3.082,22
31.143,96	Maximum bijdrage VAPZ			2.781,06	3.199,76
35.000,00	2.168,17	2.168,17	77,85	2.781,06	3.199,76
37.500,00	2.323,05	2.323,05	83,42	2.781,06	3.199,76
40.000,00	2.477,91	2.477,91	88,98	2.781,06	3.199,76
42.500,00	2.632,78	2.632,78	94,54	2.781,06	3.199,76
45.000,00	2.787,65	2.787,65	100,10	2.781,06	3.199,76
47.500,00	2.925,22	2.925,22	105,05	2.781,06	3.199,76
50.000,00	3.024,89	3.024,89	108,64	2.781,06	3.199,76
52.500,00	3.124,57	3.124,57	112,22	2.781,06	3.199,76
55.000,00	3.224,25	3.224,25	115,82	2.781,06	3.199,76
57.500,00	3.323,93	3.323,93	119,40	2.781,06	3.199,76
60.000,00	3.423,61	3.423,61	123,00	2.781,06	3.199,76
62.500,00	3.523,29	3.523,29	126,59	2.781,06	3.199,76
65.000,00	3.622,97	3.622,97	130,17	2.781,06	3.199,76
68.844,52	3.776,26	3.776,26	135,70	2.781,06	3.199,76
68.844,52	Maximumplafond sociale bijdragen				

Bijberoep en gelijkgestelden (artikel 37/40) het eerste jaar

Jaarinkomen	Sociale bijdrage per kwartaal	
	Zelfstandige	Meew.echt.
2009		
0,00	0,00	24,06
1.308,17	0,00	24,06
1.308,18	69,10	24,06
1.500,00	79,22	24,06
2.000,00	105,63	24,06
2.500,00	132,04	24,06
3.000,00	158,44	24,06
3.500,00	184,85	24,06
4.000,00	211,25	24,06
4.500,00	237,66	24,06
6.194,09	327,13	Plafond art. 37/40
6.000,00	316,88	24,06
6.500,00	343,29	24,06
7.000,00	369,69	24,06
7.500,00	396,10	24,06
8.000,00	422,51	24,06
11.824,39	Zie hoofdberoep	Zie hoofdberoep

vanaf het 4de jaar

Jaarinkomen	Sociale bijdrage per kwartaal	
	Zelfstandige	Meew.echt.
2006		
0,00	0,00	24,06
1.196,88	0,00	24,06
1.196,89	74,14	24,06
1.500,00	92,92	24,06
2.000,00	123,90	24,06
2.500,00	154,87	24,06
3.000,00	185,84	24,06
3.500,00	216,82	24,06
4.000,00	247,79	24,06
4.500,00	278,77	24,06
5.667,12	351,07	Plafond art. 37/40
6.000,00	371,69	24,06
6.500,00	402,66	24,06
7.000,00	433,63	24,06
7.500,00	464,61	24,06
8.000,00	495,59	24,06
10.818,41	Zie hoofdberoep	Zie hoofdberoep

F. Vrijstelling van sociale bijdragen

Sommige beginnende zelfstandigen hebben het de eerste maanden niet gemakkelijk om financieel rond te komen. Niet alleen zijn er de opstart- en installatiekosten, maar ook nog de sociale bijdragen die elk kwartaal opnieuw moeten betaald worden.

Zelfstandigen in hoofdberoep die hun sociale bijdragen niet kunnen betalen, kunnen bij hun sociaal verzekeringsfonds een aanvraag doen tot vrijstelling voor één of meerdere kwartalen. Dit verzoek moet per aangetekend schrijven of persoonlijk (tegen ontvangstbewijs) gebeuren. Er bestaan standaardformulieren die moeten ingevuld worden.

Een goede motivatie van de redenen waarom de financiële situatie niet gunstig is en een gedetailleerde opgave van de inkomsten en de uitgaven is belangrijk.

De beslissing wordt genomen door de FOD Sociale Zekerheid. Tegen deze beslissing is geen beroep mogelijk.

G. Zelfstandige in bijberoep

De zelfstandige activiteit kan als een bijberoep bestempeld worden in geval van gelijktijdige cumulatie met:

1. Een andere hoofdzakelijke tewerkstelling als loontrekkende

De arbeidsregeling moet maandelijks minstens 50 % van een voltijdse tewerkstelling bedragen. Met een loontrekkende activiteit die in het buitenland wordt uitgeoefend wordt rekening gehouden op voorwaarde dat deze activiteit plaats vindt in :
een EU-land;

Canada, Turkije, U.S.A., Chili, Australië, Kroatië, Filippijnen of Japan.

2. Een andere hoofdzakelijke tewerkstelling als ambtenaar

De statutaire beampten met inbegrip van de werknemers NMBS moeten :
minstens gedurende 8 maanden of 200 dagen per jaar, en
maandelijks gedurende minstens 50 % van de voltijdse betrekking, in overheidsdienst tewerkgesteld zijn.

3. Een andere hoofdzakelijke opdracht in het onderwijs

De onderwijsopdracht moet maandelijks minstens 60 % van het aantal uren van een volledig uurrooster omvatten voor diegenen die pensioenrechten opbouwen in de openbare sector, en minstens 50 % van het aantal uren van een volledig uurrooster voor diegenen die pensioenrechten opbouwen als werknemer.

4. Een sociale uitkering

Wie een zelfstandige activiteit uitoefent en tegelijkertijd een vervangingsinkomen (bv. werkloosheidsuitkering, pensioen, opzeggingsvergoeding, ...) ontvangt of ingevolge een vroegere activiteit de pensioenrechten in een ander stelsel dan dat van de zelfstandige blijft behouden, kan de zelfstandige activiteit als een bijberoep aanzien.

5. Werkloosheidsuitkeringen

In principe worden er geen werkloosheidsuitkeringen toegekend als er arbeid voor derden of voor zichzelf wordt verricht.

Wie evenwel reeds een zelfstandig bijberoep cumuleerde met een loontrekkende activiteit en later werkloos werd, kan dit bijberoep verder blijven uitoefenen met behoud van werkloosheidsuitkeringen als:

- het bijberoep reeds meer dan 3 maanden voor de aanvang van de werkloosheid uitgeoefend werd;
- het geen activiteit betreft die normaal na 18 uur wordt uitgeoefend of zich in de horeca-, de bouw- of de verzekeringssector situeert;
- de RVA voorafgaandelijk verwittigd werd;
- het jaarlijks inkomen uit het bijberoep maximaal 3.871,92 EUR bedraagt.

6. Beroepsloopbaanonderbreking en tijdskrediet

Een combinatie van tijdskrediet (het onderbreken van de tewerkstelling in de privé-sector gedurende maximum 5 jaar) of loopbaanonderbreking (openbare diensten) en de uitvoering van een zelfstandige activiteit is enkel toegestaan voor iemand die opteert voor een volledige onderbreking van de loopbaan.

Tijdens het tijdskrediet mag men met behoud van de RVA vergoeding een zelfstandige activiteit uitoefenen op voorwaarde dat deze activiteit reeds gedurende tenminste 12 maanden voorafgaand aan het begin van het tijdskrediet werd uitgeoefend (in bijberoep). Is deze voorwaarde niet vervuld, dan is er geen recht op een uitkering.

De cumul wordt maar toegestaan gedurende maximum 12 maanden. Na deze periode vervalt de RVA vergoeding en wordt men dus zelfstandige in hoofdberoep.

H. Gelijkgestelden met een bijberoep (Art. 37)

(Gehuwden, studenten, weduwen en weduwnaars en bepaalde vastbenoemde leerkrachten)

Sommige categorieën van zelfstandigen kunnen vragen, gelijkgesteld te worden met zelfstandigen in bijberoep.

Het gaat om :

- gehuwden van wie de partner een volwaardig statuut heeft, ev. halftijdse werknemer, zelfstandige in hoofdberoep;
- studenten die gerechtigd zijn op kinderbijslag (jonger dan 25 jaar);
- weduwen of weduwnaars met een recht op overlevingspensioen;
- Vastbenoemde leerkrachten die een pensioen opbouwen als ambtenaar en minder dan 60% maar meer dan 50% tewerkgesteld zijn.

Hun gelijkstelling met bijberoep is evenwel slechts van toepassing tot een beroepsinkomen dat beperkt wordt tot 6.194,09 EUR.

Verplichte en vrije verzekeringen

A. Sociale verzekeringen

Door de betaling van sociale bijdragen opent de zelfstandige in hoofdberoep rechten in de sociale zekerheid op het vlak van:

- gezondheidszorgen;
- gewaarborgd inkomen (vanaf de 2de maand ongeschiktheid);
- pensioen;
- kinderbijslag.

Deze rechten zijn echter aan de lage kant. In veel gevallen is het aangewezen een bijkomende verzekering af te sluiten.

1. Gezondheidszorgen - Grote en kleine risico's

Via de sociale bijdragen zijn de zelfstandigen in hoofdberoep verzekerd voor zowel de "grote risico's" (bijv. de kosten bij ziekenhuisopname, zorgen bij bevalling, ernstige medische behandelingen, ...) als voor de "kleine risico's" (gedeeltelijke terugbetaling van consultatie geneesheer en specialist, geneesmiddelen, kinesitherapie, ...).

2. Gewaarborgd inkomen bij arbeidsongeschiktheid

De zelfstandige die arbeidsongeschikt wordt ingevolge ziekte of ongeval krijgt vanwege zijn ziekenfonds een dagvergoeding ter compensatie van het inkomensverlies. Men moet volledig arbeidsongeschikt erkend worden door de adviserende geneesheer van het ziekenfonds en alle persoonlijke beroepsactiviteiten stopzetten. Deze uitkering wordt slechts toegekend vanaf de 2de maand van de ongeschiktheid.

Arbeitsongeschiktheid (vanaf de 2 ^{de} maand)	Per dag	Per maand (26 dagen)
Gezinshoofd	45,31	1178,06
Alleenstaande	34,38	893,88
Samenwonende	28,92	751,92
Invaliditeit zonder stopzetting van het zelfstandige beroep		
Gezinshoofd zonder hulp van derden	45,31	1178,06
Alleenstaande zonder hulp van derden	34,38	893,88
Samenwonende zonder hulp van derden	28,92	751,92
Invaliditeit en stopzetting van het zelfstandige beroep + gelijkstelling		
Gezinshoofd zonder hulp van derden	48,30	1255,80
Alleenstaande zonder hulp van derden	38,65	1004,90
Samenwonende zonder hulp van derden	31,85	828,10
Forfaitaire uitkering hulp van derden		
Bovenop de gewone uitkering	12,73	330,98
Moederschapsuitkering		Minimum
Verplichte rust van drie weken		Per extra week rust
		1 105,08
		368,36
Maximaal netto inkomen/kwartaal voor een persoon ten laste van een gezinshoofd		
Als zelfstandige (netto)		1 932,15
Als werknemer (bruto)		2 415,18

De zelfstandige die hetzij :

- een hogere daguitkering verlangt;
- de dagvergoeding vroeger wenst te ontvangen;
- zich enkel voor ongevallen en invaliditeit wenst te verzekeren;

kan een bijkomende verzekering afsluiten bij een private verzekeringsmaatschappij.

De kostprijs is uiteraard afhankelijk van het gewenste bedrag en het verzekeringsrisico. Reken op een gemiddelde jaarlijkse premie van ongeveer 1.250 EUR. De kostprijs is een fiscaal aftrekbare beroepskost.

3. Moederschapsuitkering

De vrouwelijke zelfstandige in hoofdberoep en de meewerkende echtgenote heeft bij een geboorte recht op een moederschapsuitkering. Zij neemt verplicht moederschapsverlof gedurende 3 weken (één week voor en twee weken na de bevalling) en ontvangt hiervoor een vergoeding van 1 105,08 EUR. De verplichte periode kan aangevuld worden met een facultatieve voor- en/of nabevallingsrust. Per extra week rust ontvangt de zelfstandige 368,36 EUR. De totale periode van moederschapsrust bedraagt maximum 8 weken (9 weken voor een meerling).

4. Adoptieuitkering

Vanaf 1 februari 2007 hebben zelfstandigen die bijdragen voor een hoofdberoep betalen en meewerkende echtgenotes in het maxistatuut, recht op een uitkering bij adoptie. De wachttijd van 6 maanden moet vervuld zijn. De uitkering bedraagt 368,36 EUR per week. De aanvraag gebeurt via het ziekenfonds.

5. Moederschapshulp

De moederschapshulp beoogt een betere verzoening tussen het privé-leven en het professionele leven van de vrouwelijke zelfstandige die moeder wordt.

In het stelsel van de loontrekkende kan in bepaalde omstandigheden de moederschapsrust verlengd worden. Omdat die mogelijkheid niet bestaat voor de zelfstandige moeder werd gezocht naar een gepast alternatief. De zelfstandige moeder kan genieten van gratis dienstencheques zodat zij makkelijker haar zelfstandige activiteit kan hernemen. De cheques geven recht op huishoudelijke hulp.

De aanvraag moet worden ingediend bij het SVF waar de zelfstandige moeder is aangesloten. Dit kan per post, fax, per e-mail of ter plaatse aan de balie. Als de aanvraag door een andere persoon bezorgd wordt aan het SVF, moet de aanvraag ondertekend zijn door de vrouw zelf.

De aanvraag kan ten vroegste ingediend worden vanaf de zesde maand van de zwangerschap en ten laatste op het einde van de zesde week die volgt op de geboorte. Na die datum is de aanvraag niet meer ontvankelijk.

6. Pensioen

Het pensioen van de zelfstandige is laag. (Minimumpensioen op normale leeftijd met volledige loopbaan gezinshoofd 1 178,09 EUR, alleenstaande 893,81 EUR per maand).

Het pensioen wordt berekend in functie van het inkomen, de jaren activiteit als zelfstandige en de gezinssituatie.

Via het sociaal verzekeringsfonds kan een interessante aanvullende pensioenverzekering worden afgesloten. Voor de gehuwden is hierbij ook een overlijdensverzekering mogelijk.

De betaalde premie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) is volledig fiscaal aftrekbaar en dus ook vrij van sociale bijdragen. De premie die men wenst te betalen is vrij te kiezen tussen 100 euro per jaar en 8,17 % van het netto-beroepsinkomen.

Meer informatie hierover vindt u in de brochure Accent over het VAP.

7. Kinderbijslagen

De zelfstandige in hoofdberoep zal voor de kinderen ten laste rechten openen op kinderbijslag voor zover de partner zelf geen ander (minstens halftijds) beroep uitoefent waardoor er recht op kinderbijslag zou bestaan in het stelsel van de loontrekkende of de ambtenaren.

De kinderbijslag voor het eerste kind is voor een zelfstandige minder dan voor een loontrekkende (74,07 EUR tegenover 81,77).

Ingeval van geboorte wordt een kraamgeld uitbetaald van 1129,95 EUR voor het eerste kind en 850,15 EUR voor een volgend kind.

8. Verplichte verzekering meewerkende echtgenote

De meewerkende echtgenote van een zelfstandige die geen eigen gelijkwaardig statuut heeft, moet zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Wie geboren is vóór 1956 kan kiezen voor het ministatuut of voor het maxistatuut.

Het maxistatuut is sedert 1 juli 2005 verplicht voor meewerkende echtgenotes die geboren zijn na 1955. In het ministatuut betaalt men alleen een bijdrage voor de verzekering arbeidsongeschiktheid. De bijdrage in het ministatuut ligt tussen de 24,06 en 135,70 euro per kwartaal.

In het maxistatuut betaalt men een volwaardige sociale bijdrage (minimum 294,41 euro) die ook rechten geeft in de sectoren geneeskundige verzorging, kinderbijslagen en pensioen.

B. Andere verzekeringen

1. Beroepsaansprakelijkheid

De zelfstandige die door zijn fout, onvoorzichtigheid of nalatigheid schade berokkent aan een derde kan hiervoor aansprakelijk gesteld worden.

Tegen de gevolgen van een dergelijke schade kan men zich indekken door het afsluiten van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

2. Verplichte verzekering burgerlijke aansprakelijkheid inzake brand en ontploffing

De zelfstandige die over bedrijfslokalen beschikt die voor het publiek of cliënteel toegankelijk zijn, kunnen aansprakelijk gesteld worden voor de schade die deze oplopen wanneer ze betrokken worden in een brand of ontploffing. Om zich tegen de gevolgen te dekken bestaat er een verplichte verzekering die voorziet in minimumwaarborgen voor lichamelijk en stoffelijk letsel.

3. Andere verzekeringen

Voor een doelmatig beheer van de ondernemingsrisico's bestaan er nog allerhande verzekeringen:

- brand- en stormschade
- bedrijfsvoertuigen
- productaansprakelijkheid
- machinebreuk
- rechtsbijstand
- hospitalisatie
- levensverzekering.

Boekhoudkundige documenten

De geneesheer/tandarts is verplicht om een boekhouding te voeren.

A. Ontvangstbewijsboekje

De geneesheer moet voor alle beroepsontvangsten (honoraria, voorschotten, bezoldigingen en terugbetalingen van kosten) een ontvangstbewijs afleveren, dat hij opstelt in origineel en in duplo.

Op elk ontvangstbewijs moet de geneesheer de naam, de voornamen, het adres en het beroep vermelden. Hij moet op verzoek van de ambtenaar van de directe belastingen zijn ongebruikte ontvangstbewijsboekjes tonen. Deze boekjes moeten bewaard worden gedurende 6 jaar.

Voor de geneesheren bestaan volgende ontvangstbewijzen:

- Mod. A (wit) = als zelfstandige;
- Mod. C (groen) = in een inrichting voor geneeskundige verzorging.

Voor tandartsen bestaan volgende ontvangstbewijzen.

- Mod. E (oranje) = zelfstandige;
- Mod. F (groen) = in een inrichting voor geneeskundige verzorging

B. Fiscaal dagboek

De geneesheer/tandarts moet zijn ontvangsten en uitgaven optekenen in een fiscaal dagboek. Het dagboek bestaat uit een kolom ontvangsten en een kolom uitgaven, op hun beurt verdeeld in verschillende rubrieken.

Het dagboek mag geleverd worden door iedere drukker maar vóór gebruik moet het genummerd en geparafeerd worden door de hoofdcontroleur van de directe belastingen.

Personenbelasting

Geneesheren en tandartsen moeten personenbelasting betalen op hun netto beroepsinkomen. Dit is gelijk aan het bruto beroepsinkomen verminderd met de beroepskosten.

De inkomsten van geneesheren en tandartsen worden fiscaal gekwalificeerd als “baten van een vrij beroep”. Dit betekent dat men als zelfstandige de keuze heeft om de beroepskosten te bewijzen of een kostenforfait toe te passen.

A. Aftrekbare kosten

1. De werkelijke beroepskosten

Er moeten vier voorwaarden vervuld zijn:

- De uitgaven moeten verband houden met de beroepsactiviteit. Privé-uitgaven zijn dus uitgesloten. Gemengde uitgaven komen enkel in aanmerking voor het beroepsgedeelte.
- De beroepskosten moeten gedaan of gedragen zijn tijdens het belastbaar tijdperk. De uitgaven moeten ofwel effectief gedaan zijn in het jaar waarin men zijn inkomsten behaald heeft ofwel het karakter hebben van een zekere en vaststaande schuld d.w.z. dat het bedrag van de schuld op het einde van het jaar geboekt moet zijn.
- De beroepskosten moeten gedaan zijn om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden.
- De echtheid en de bedragen van de beroepskosten moeten met bewijskrachtige documenten bewezen worden.

De uitgaven moeten ofwel effectief gedaan zijn in het jaar waarin men zijn inkomsten behaald heeft ofwel het karakter hebben van een zekere en vaststaande schuld d.w.z. dat het bedrag van de schuld op het einde van het jaar geboekt moet zijn.

Bepaalde kosten zijn integraal aftrekbaar. Andere kosten zijn dan weer beperkt aftrekbaar. We sommen ze even voor u op.

2. Voorbeelden volledig aftrekbare beroepskosten

- Beroepslokalen: Huisvestingskosten (hypothecaire intresten, huur en huurlasten, verwarming, onroerende voorheffing, ...) zijn aftrekbaar indien ze noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het beroep. Voor gebouwen met een gemengd karakter wordt een verhouding vastgesteld tussen het beroeps- en het privé-gedeelte. Deze verhouding wordt toegepast op de totale huisvestingskosten.
- De huurwaarborg mag alleen afgetrokken worden indien ze door de eigenaar werd geïnd ter betaling van achterstallige huurgelden of van schadevergoeding.
- Herstellingen zijn aftrekbaar voor zover zij aan het gebouw geen hogere waarde geven.
- Telefoon
- Portkosten
- Bureelbenodigdheden, kantoomateriaal, enz.
- Sociale bijdragen
- Bijdragen vrij aanvullend pensioen
- Polis gewaarborgd inkomen

3. Voorbeelden beperkt aftrekbare kosten

Wagens: Verplaatsingen van en naar het werk zijn forfaitair aftrekbaar aan 0,15 EUR per kilometer. De kosten i.v.m. financiering en mobilfoon mogen boven dit forfait afgetrokken worden. Andere beroepsmatige verplaatsingen met een personenauto, auto voor dubbel gebruik of minibus zijn slechts aftrekbaar voor 75 %. De kosten van brandstof, financiering en mobilfoon zijn 100 % aftrekbaar m.b.t. deze andere verplaatsingen. De aankoopprijs van de wagen moet worden afgeschreven.

Relatiegeschenken en representatiekosten: aftrekbaar voor 50 %.

Restaurantkosten: aftrekbaar voor 69%.

Beroepskledij: Enkel de uitgaven met betrekking tot specifieke beroepskledij zijn aftrekbaar. Kleding die doorgaans in het privéleven wordt gedragen is dus niet aftrekbaar.

4. Bewijs

In beginsel moeten alle beroepskosten bewezen worden.

Voorbeelden van bewijskrachtige documenten:

Facturen, kwitanties, nota's, ontvangstbewijzen of andere BTW-documenten, fiscale ontvangstbewijzen, andere documenten die door een wettelijke bepaling opgelegd zijn.

Voor sommige uitgaven en lasten is het niet gebruikelijk dat bewijsstukken worden gevraagd of verkregen, zoals voor de representatiekosten, onderhoudsproducten voor de bedrijfslokalen, kleine kantoorkosten, reis- en congreskosten in het buitenland en sommige kosten betreffende het gemengd gebruik van een auto (benzine, car-wash). Men moet de controleur overtuigen dat men deze uitgaven werkelijk heeft gedaan. Hiertoe kan men alle bewijsmiddelen aanwenden (getuigen, feitelijke vermoedens).

B. Wettelijk forfait

Indien men kiest voor een forfaitaire kostenafrek (enkel mogelijk voor vrije beroepen, niet voor wie een handels-, nijverheids- of landbouwbedrijf heeft), dan worden de kosten forfaitair berekend op basis van de percentages in de volgende tabel. Deze percentages worden toegepast op het bruto-inkomen verminderd met de sociale bijdragen.

Bruto-inkomen (Inkomstenjaar 2009)	
Tot 5.190 EUR	28,7 % max. 1.489,53 EUR
Van 5.190 tot 10.310 EUR	10 % max. 512 EUR
Van 10.310 tot 17.170 EUR	5 % max. 343 EUR
Vanaf 17.170 EUR tot 58.685,67 EUR	3 % max. 1.245,47 EUR
Maximum 3.590 EUR	

In dit geval is de toelichting over de bewijsbare werkelijke beroepskosten uiteraard niet van toepassing.

C. Samenstelling van het belastbaar inkomen

De personenbelasting wordt berekend op het netto belastbaar inkomen na aftrek van de aftrekbare bestedingen. Dit totaal netto-inkomen is samengesteld uit:

- 1) roerende inkomsten (interesten, dividenden, verhuring van meubilair, ..., meestal moeten deze inkomsten niet aangegeven worden omdat degene die deze inkomsten betaalt er al bevrijdende roerende voorheffing op heeft ingehouden);
- 2) onroerende inkomsten (uit al dan niet verhuurde gronden en gebouwen);
- 3) beroepsinkomsten (naargelang het geval: winsten, baten, loon of wedde, bezoldiging bedrijfsleider, vervangingsinkomen);
- 4) diverse inkomsten (bepaalde meerwaarden op onroerende goederen, inkomsten uit speculatie, ...).

D. Tarieven

Tarieven Personenbelasting AJ 2010 (inkomsten 2009)	
Inkomensschijf	Tarief
0,01 EUR – 7.900,00 EUR	25%
7.900,00 EUR – 11.240,00 EUR	30 %
11.240,00 EUR – 18.730,00 EUR	40 %
18.730,00 EUR – 34.330,00 EUR	45 %
Boven 34.330,00 EUR	50 %

E. Belastingvrij minimum

De belastingplichtige heeft steeds recht op een vrijgesteld gedeelte van de inkomsten, waarvan de hoogte beïnvloed wordt door de burgerlijke stand en het aantal kinderen dat hij/zij ten laste heeft. Deze zgn. belastingvrije som bedraagt voor het AJ 2010 6.430 EUR en wordt verhoogd met 1.370 EUR indien de belastingplichtige gehandicapt is. Bovendien kan sinds het inkomstenjaar 2008 de belastingvrije som van 6.430 EUR verhoogd worden tot maximaal 6.690 EUR indien de belastingplichtige een gezamenlijk netto belastbaar inkomen heeft van minder dan 23.900 EUR.

Voor kinderen ten laste wordt de belastingvrije som verhoogd met de bedragen in volgende tabel:

Aantal kinderen ten laste	Verhoging belastingvrije som
1	1.370 EUR
2	3.520 EUR
3	7.880 EUR
4	12.750 EUR
Meer dan 4	12.750 EUR + 4.870 EUR per kind boven het vierde

Voor ieder kind jonger dan 3 jaar op 1 januari 2009 is er een bijkomende verhoging van 510 EUR, met dien verstande dat deze verhoging niet kan samengaan met de aftrek voor kinderoppas.

Voor andere personen ten laste dan kinderen wordt de belastingvrije som verhoogd met de volgende bedragen:

Ouders, grootouders, broers en zusters ouder dan 65 jaar: 2.730 EUR;

Iedere andere persoon ten laste: 1.370 EUR.

Merk op:

Gehandicapte personen ten laste worden voor twee gerekend;

De echtgeno(o)t(e) is géén persoon ten laste;

Voorbeeld:

Een alleenstaande heeft een belastbaar inkomen van 35.000,00 EUR. De personenbelasting op dit inkomen bedraagt:

7.900,00 x 25 % =	1.975,00 EUR
3.340,00 x 30 % =	1.002,00 EUR
7.490,00 x 40 % =	2.996,00 EUR
15.640,00 x 45 % =	7.038,00 EUR
670,00 x 50 % =	<u>335,00 EUR</u>
Totaal:	13.346,00 EUR

Hiervan moet de personenbelasting op de belastingvrije som afgetrokken worden (6.430,00 EUR aan 25 % = 1.607,50 EUR).

Voorafbetalingen:

Personen die zich voor de eerste maal als zelfstandige vestigen in hoofdberoep krijgen de eerste 3 jaren geen belastingverhoging, zelfs als ze tijdens deze periode geen voorafbetalingen deden.

Vanaf het vierde jaar moeten alle zelfstandigen voorafbetalingen doen om een vermeerdering van de personenbelasting te voorkomen. Het tarief van de belastingvermeerdering wordt voor elk jaar bij Koninklijk Besluit vastgesteld en bedraagt voor het aanslagjaar 2010 6,75%.

De voorafbetalingen moeten gedaan worden uiterlijk:

- de 10de van de 4de maand;
- de 10de van de 7de maand;
- de 10de van de 10de maand;
- de 20ste van de 12de maand.

Een belastingplichtige die nog niet ingeschreven is in het repertorium van de Dienst der Voorafbetalingen, moet bij zijn eerste voorafbetaling:

- indien BTW-plichtig: het ondernemingsnummer vermelden;
- indien niet BTW-plichtig: in de zone "mededeling" de vermelding "NIEUW" plaatsen, gevolgd door het volledige nationaal nummer (terug te vinden op de voorkant van de SIS-kaart en de achterkant van de identiteitskaart).

Adres:

North Galaxy
Koning Albert II laan 33 bus 42
1030 Brussel
Tel. 02/336 40 40

Vennootschap of eenmanszaak?

Hoewel de meeste beginnende zelfstandigen bij het opstarten van hun eigen zaak opteren voor de vorm van een éénmanszaak (en eventueel pas later een vennootschap oprichten), kan men ook opteren om onmiddellijk op te starten in de vorm van een vennootschap.

Vandaar dat in deze startersgids een overzicht wordt gegeven van de voor- en nadelen van een vennootschap, de formaliteiten en kosten die ermee gepaard gaan alsmede de diverse vennootschapsvormen.

Vooraf weze nog opgemerkt dat indien men opteert voor een vennootschap er twee belastingen van toepassing zullen zijn: de winsten van de vennootschap worden onderworpen aan de vennootschapsbelasting (Ven. B.); de bezoldiging die de zelfstandige zich als bestuurder of zaakvoerder toekent uit de vennootschap wordt onderworpen aan de personenbelasting (PB).

A. De voordelen van het oprichten van een vennootschap

1. Continuïteit van de onderneming/- successieplanning

Bij overlijden worden enkel de aandelen van de vennootschap vererfd terwijl de werking en het voortbestaan van de vennootschap niet in het gedrang worden gebracht.

Bij leven laat het bestaan van aandelen gemakkelijker de overdracht van het bedrijf toe.

2. Beperkte aansprakelijkheid/ aparte rechtspersoonlijkheid

Door toetreding tot bepaalde types van vennootschap (NV, BVBA, CVBA, Comm. VA) kunnen de oprichters hun aansprakelijkheid beperken tot beloop van het gedeelte van hun vermogen dat zij in de vennootschap hebben ingebracht. Dit voordeel moet evenwel gezien de vele correcties (bankwaarborg, gerechtelijke doorbraak bij faillissement) gerealiseerd worden.

3. Fiscale motieven

De maximale tarieven in de vennootschapsbelasting liggen lager dan in de personenbelasting:

- het normale tarief bedraagt 33,99 %;
- onder bepaalde voorwaarden (o.a. het betalen van een brutobezoldiging van ten minste 36.000 EUR (AJ 2009/2010) aan een bestuurder of zaakvoerder) kan de vennootschap van het verlaagd tarief genieten verhoogd met 3% crisisbijdrage, met name 24,98 % op de schijf van 0 tot 25.000 en 31,93 % op de schijf van 25.000 tot 90.000 EUR en 35,54 % op de schijf van 90.000 tot 322.500 EUR.

In een vennootschap is het mogelijk om voor de werkende vennoten, zaakvoerders en bestuurders een bijkomende pensioenopbouw te bekomen via het afsluiten van een bedrijfsleiders-, groeps- of individuele levensverzekering. De premies van deze extralegale pensioenvorming zijn onder bepaalde voorwaarden (80 % grens, regelmatige bezoldiging, ...) aftrekbaar in de Vennootschapsbelasting.

In tegenstelling tot de verkoop van een éénmanszaak is de verkoop van aandelen van een vennootschap door een natuurlijk persoon in principe belastingvrij, gezien deze verrichting meestal kadert in het normaal beheer van een privaat patrimonium.

4. Sociale motieven

Een vennootschap betaalt een jaarlijkse sociale bijdrage die wordt bepaald door de grootte van de vennootschap (naargelang het balanstotaal):

347,50 EUR

852,50 EUR

Een natuurlijke persoon (zelfstandige) betaalt aan sociale bijdrage een evenredig percentage op zijn netto-inkomen (zie hoofdstuk Sociaal statuut en sociale bijdragen).

5. Organisatorische redenen

De meest voorkomende vennootschapsvormen zijn verplicht boekhouding te voeren overeenkomstig de wet op de jaarrekening (dubbel boekhouden, rekeningenstelsel) en haar jaarrekening (volledig of verkort) ter publicatie aan te bieden.

Een éénmanszaak mag een vereenvoudigde boekhouding (drie dagboeken : inkomen, verkopen en financieel boek) voeren als de omzet van het laatste jaar in principe ten hoogste 500.000 EUR (excl. BTW) bedraagt.

Een vereenvoudigde boekhouding heeft als voordeel de beperkte kostprijs, maar als nadeel dat het minder duidelijk en overzichtelijk is, hetgeen risico's met zich meebrengt ten aanzien van de directe belastingen: een vereenvoudigde boekhouding kan sneller verworpen worden zodat een taxatie bij vergelijking mogelijk is.

B. Nadelen

1. Scheiding vennootschapsvermogen - privé-vermogen

Waar een afgescheiden vermogen een voordeel is op het vlak van de schulden, is het een nadeel op het vlak van de inkomsten. De inkomsten zijn namelijk eigendom van de vennootschap en niet van de privé-persoon achter de vennootschap.

2. Meer formaliteiten

Er moeten algemene vergaderingen en bestuursvergaderingen gehouden worden, er moeten publicaties gebeuren in het Belgisch Staatsblad, de jaarrekening moet worden neergelegd, enz..., kortom het runnen van een vennootschap vraagt meer discipline.

3. Meer kosten

Er zijn meer oprichtings-, werkings- en advieskosten verbonden aan een vennootschap.

C. Formaliteiten en kosten

1. Opstellen van een financieel plan

De oprichters van een NV, BVBA, CVBA, of Comm. VA moeten een financieel plan opstellen, waarin het bedrag van het maatschappelijk kapitaal van de op te richten vennootschap wordt verantwoord.

Indien de vennootschap failliet gaat binnen de 3 jaar na de oprichting en uit het financieel plan blijkt dat het maatschappelijk kapitaal kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid gedurende ten minste 2 jaar, zijn de oprichters hoofdelijk aansprakelijk voor alle schulden van de vennootschap.

Kostprijs: ongeveer 500 EUR

2. Bedrijfsrevisor

Wanneer de oprichters van een NV, BVBA, CVBA of Comm.VA een inbreng in natura doen (machines, onroerend goed), moet een bedrijfsrevisor hierover verslag uitbrengen.

Kostprijs: ongeveer 1.000 EUR

3. Opmaken statuten / inbreng

Bij de oprichting van een NV, BVBA, CVBA, Comm. VA moeten de statuten bij notariële akte worden opgemaakt en zijn er dus notariskosten ten belope van minimum 750 à 1200 EUR.

Bij de oprichting van een V.O.F., CVOA of Comm. VA kunnen de statuten bij onderhandse akte worden opgemaakt. Hier moeten desgevallend advieskosten worden betaald.

4. De bekendmaking van de oprichtingsakte

Een uittreksel van de oprichtingsakte moet bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

Het doel ervan is derden op de hoogte te brengen van het bestaan van de vennootschap.

Kostprijs: oprichting 214,53 EUR, latere wijzigingen 134,07 EUR.

5. Inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen

Net zoals een eenmanszaak moet een handelsvennootschap zich als handelaar inschrijven in de KBO, via de ondernemingsloketten. Als er meerdere uitbatingszetels zijn moet elke zetel ingeschreven worden.

Kostprijs: 75 EUR + 75 EUR per bijkomende vestigingseenheid.

PS: vennootschappen met een burgerlijk doel dienen zich vooralsnog niet in te schrijven in de KBO.

6. Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds

De handelsvennootschappen die onderworpen zijn aan de Belgische vennootschapsbelasting of aan de belasting der niet-verblijfhouders moeten zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds en de jaarlijkse vennootschapsbijdrage betalen.

De VZW's, de feitelijke verenigingen en de burgerlijke vennootschappen die geen handelsvorm hebben aangenomen, zijn vrijgesteld.

Wat moet u doen?

Iedere verzekeringsplichtige vennootschap moet zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds binnen 3 maanden na de datum van de neerlegging van de oprichtingsakte.

Bijdrage 2006-2007

In 2004 werd de vennootschapsbijdrage ontdubbeld. Vennootschappen met een balanstotaal van maximaal 532.022,59 EUR betalen voor 2006 een bijdrage van 347,50 EUR. Vennootschappen met een balanstotaal hoger dan 532.022,59 EUR betalen 852,50 EUR.

De jaarrekening van het voorlaatste afgesloten boekjaar is bepalend. Voor het bijdragejaar 2008 is dit dus in de regel het boekjaar 2006. Deze jaarrekening is in principe neergelegd bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België (NBB) en de overheid baseert zich op de gegevens van de NBB om te bepalen welke vennootschappen de lage of de hoge bijdrage verschuldigd zijn.

U moet dus geen formulieren of bewijsstukken bezorgen. Vennootschappen waarover de NBB geen gegevens bezit, betalen de bijdrage van 347,50 EUR. Ook de startende vennootschappen die geen voorlaatste boekjaar hebben, betalen dus de lage bijdrage.

D. Vennootschapsvormen

1. Naamloze vennootschap (NV)

De NV wordt meestal gebruikt voor grotere kapitaalkrachtige ondernemingen waar de nadruk ligt op het anoniem verzamelen van kapitaal en waar in principe de aandeelhouders andere personen zijn dan de bestuurders.

Een NV heeft beperkte aansprakelijkheid, het minimumkapitaal bedraagt 61.500 EUR en moet volledig volgestort zijn, de vennoten moeten ten minste 2 natuurlijke of rechtspersonen zijn, er moeten in principe minstens drie bestuurders zijn (of minstens twee indien er slechts 2 aandeelhouders zijn).

2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BVBA)

De BVBA is zeer populair als familievennootschap en als vennootschap voor vrije beroepen. Het eerste omdat zij zeer gesloten kan worden gehouden (beperking overdracht aandelen), het tweede omdat zij de enige vennootschap is die geldig kan worden opgericht door 1 (natuurlijk) persoon (= EBVBA). Een BVBA heeft beperkte aansprakelijkheid, het minimumkapitaal bedraagt 18.550 EUR waarvan 6.200 EUR moet volgestort zijn indien er meerdere vennoten zijn. Er moet minimaal 12.400 EUR volstort zijn indien er slechts één vennoot is. Er moet ten minste 1 zaakvoerder zijn.

3. De coöperatieve vennootschap (CV)

Een CV is vooral aangewezen indien het aantal vennoten sterk kan fluctueren en waarbij een soepele uittreding en toetreding van vennoten wenselijk is.

Er zijn twee soorten vennootschappen:

- de CV met beperkte aansprakelijkheid (CVBA);
- en de CV met onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid (CVOA).

Het minimumkapitaal bedraagt voor een CVBA 18.550 EUR, waarvan 6.200 EUR volgestort. Voor een CVOA is er geen minimumkapitaal. Voor een CV zijn tenminste 3 vennoten vereist. Er moet ten minste 1 bestuurder zijn.

4. De vennootschap onder firma (V.O.F.)

De vennootschap onder firma is de eenvoudigste vennootschapsvorm. Het is een zuivere personenvennootschap.

Dit betekent dat in principe dat de vennootschap ontbonden wordt door het overlijden van een vennoot en dat de vennoten hun aandeel niet kunnen verkopen of schenken zonder akkoord van de medevenoot. Alle beslissingen met éénparigheid genomen worden.

De V.O.F. kan opgericht worden via een onderhandse akte. Er is slechts een minimum aan formele regels en er hoeft geen notaris ingeschakeld te worden. Er is geen minimumkapitaal vereist. De inbreng van de vennoten kan bestaan in arbeid. De aandelen zijn niet overdraagbaar aan derden zodat het familiaal karakter gewaarborgd blijft.

Alle vennoten zijn wel hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk voor de schulden van de V.O.F.

5. Burgerlijke vennootschap

Vennootschappen hebben ofwel een burgerlijk ofwel een commercieel karakter. Luidens art. 3§2 W. Venn. wordt de burgerlijke of de commerciële aard van de vennootschap bepaald door haar doel zoals dat in de oprichtingsakte is bepaald.

Een vennootschap is van burgerlijke aard wanneer zij burgerrechtelijke handelingen als doel heeft. Zij heeft een commercieel karakter wanneer haar statutair doel bestaat uit het stellen van handelsdaden.

Het karakter van de vennootschap wordt bepaald door het maatschappelijk doel zoals dit blijkt uit de oprichtingsakte. Het feit dat de vennootschap achteraf een andere activiteit uitoefent kan haar aard niet wijzigen.

Het karakter van een vennootschap heeft o.a. zijn belang voor de toepassing van:

- De faillissementswet: alleen handelsvennootschappen kunnen in staat van faillissement verklaard worden.
- De bewijsregels: in handelszaken is het bewijs vrij.

Er bestaan verschillende vormen van handelsvennootschappen. De wet voorziet dat vennootschappen waarvan het doel burgerlijk is, één van die vormen kunnen aannemen zonder hun burgerrechtelijke aard te verliezen.

De burgerlijke vennootschap die de vorm van een handelsvennootschap aanneemt, wordt onderworpen aan de bepalingen die op deze vennootschapsvorm van toepassing zijn (vb. wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening).

De burgerlijke vennootschap is niet onderworpen aan de handelswetgeving. Dit houdt o.m. in dat de vennootschap niet in de KBO moet worden ingeschreven via het ondernemingsloket en dat de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening op haar niet van toepassing is. Voor deze vennootschappen treedt telkens de griffie van de rechtbank van koophandel op als initiator voor de inschrijving. De griffie voert enkel de rechtsvorm in (NV, BVBA, ...). Wanneer de vennootschap handelsactiviteiten wil ontplooiën conform haar maatschappelijk doel, moet zij zich naar het ondernemingsloket begeven om de hoedanigheid van handelaar te bekomen. Doet zij dit niet, dan is -a contrario- de ter griffie ingevoerde rechtsvorm burgerlijk.

E. Bedrijfsvoorheffing voor bedrijfsleiders

Als zaakvoerder, bestuurder of werkend vennoot kan u maandelijks een vaststaand bedrag opnemen uit de vennootschap.

Deze "bezoldiging als bedrijfsleider" is onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing.

Om deze berekening correct te laten gebeuren rekening houdend met uw gezinsituatie en andere looncomponenten zoals firmawagen, onkosten, tantièmes en voordelen van alle aard, kan u terecht bij ACERTA Sociaal Secretariaat.

ACERTA Sociaal Secretariaat berekent dan maandelijks automatisch voor u de bedrijfsvoorheffing, stort deze door naar de belastingdiensten en zorgt er eventueel voor dat u maandelijks uw nettobezoldiging op uw privé-rekening gestort krijgt.

Voor meer info kan u terecht op <http://www.ikbenzelfstandige.be>

Starten met personeel

Uw zaak groeit en u kan best wat hulp gebruiken? Personeel aanwerven is dan zeker een optiemaar hoe begin je eraan?

Wat is de loonkost? Welke formaliteiten dient een werkgever te vervullen? RSZ ? Heeft u als werkgever eventueel recht op RSZ-verminderingen? Hoe de kinderbijslag regelen voor de werknemers? Ontslag?

Met al deze vragen kan u terecht bij ACERTA Sociaal Secretariaat. ACERTA Sociaal Secretariaat zorgt ervoor dat u als werkgever van heel wat verplichtingen ontlast wordt:

- Aansluiten bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
- Vervullen van de formaliteiten bij de Belastingen ivm de bedrijfsvoorheffing
- Aansluiten bij ACERTA Kinderbijslagfonds
- Aansluiten bij een externe dienst voor preventie en bescherming
- DIMONA : aangifte van tewerkstelling
- Nagaan of er RSZ-verminderingen van toepassing zijn....
- Een verzekering tegen arbeidsongevallen afsluiten
- ...

Uw dossierbeheerder zorgt eveneens voor de correcte opvolging van de maandelijkse loonsopgaven, verlof en ziekte van uw werknemer, eindejaarspremie, arbeidscontracten, vakantiegeld, educatief verlof, ... tot en met de administratieve formaliteiten bij ontslag.

Voor meer info kan u terecht op <http://www.ikbenzelfstandige.be>

Impulseo

A. Impulsfonds voor de huisartsgeneeskunde

1. De lening

Deze lening is bedoeld voor geneesheren die zich voor de eerste maal als huisarts vestigen. De installatie moet plaatsvinden na 1 juli 2006 en binnen 4 jaar na de erkenning als huisarts of binnen 4 jaar na de terugkeer uit een ontwikkelingsland. De installatiedatum is de datum van inschrijving voor deelname aan de huisartsenwachtdienst.

Maximumbedrag : € 15.000

Intresten : 0%

Geen enkele waarborg vereist.

Terugbetaling: op 5 jaar, met één jaar vrijstelling van kapitaalsaflossing.

2. De premie

Deze eenmalige premie van € 20.000 is specifiek bedoeld voor huisartsen die zich installeren in een zone die beantwoordt aan de volgende voorwaarden :

- ofwel een zone voor positief grootstedelijk beleid afgebakend in het kader van het grootstedenbeleid;
- ofwel een huisartsenzone met:
 - o ofwel minder dan 90 huisartsen per 100.000 inwoners;
 - o ofwel minder dan 125 inwoners per km² en minder dan 120 huisartsen per 100.000 inwoners.

De lijst met de zones die beantwoorden aan deze criteria bevindt zich op www.riziv.fgov.be (rubriek Zorgverleners>Geneesheren>Impulsfonds) of is beschikbaar bij de huisartsenkringen.

Het moet gaan om een nieuwe installatie na 1 juli 2006 binnen een prioritaire zone.

Onder nieuwe installatie verstaan we:

- een huisarts die zijn activiteit start, of
- een huisarts die zijn activiteit reeds uitoefent, maar beslist om zich te gaan vestigen in één van de betrokken prioritaire zones.

Die premie kan afzonderlijk worden aangevraagd of kan worden gecumuleerd met de lening van het Impulsfonds en/of de lening van het Participatiefonds.

U hoeft die premie niet terug te betalen, behalve als u binnen de 5 jaar na vestigingsdatum uw huisartsenactiviteit stopzet of deze voortzet buiten een van de bovenvermelde zones. Het bedrag van de premie zal in dat geval worden teruggevorderd door het Impulsfonds, evenwel zonder aanrekening van interest.

B. Het Participatiefonds

Met Impulseo kunt u ook een bijkomende lening onder zeer voordelige voorwaarden afsluiten bij het Participatiefonds:

Maximumbedrag : € 30.000

Intresten: 3% per jaar tijdens de eerste twee jaar, 4% per jaar tijdens de drie laatste jaren

Geen enkele waarborg vereist.

Terugbetaling : op 5 jaar, met één jaar vrijstelling van kapitaalsaflossing.

C. Begeleiding

Aan Impulseo is ook een gratis begeleiding verbonden. Die begeleiding wordt georganiseerd door een van de steunpunten waarmee het Participatiefonds een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten. Zij helpen u bij de indiening van uw kredietaanvraag, en achteraf na uw start gedurende de eerste 18 maanden van uw activiteit.

Het steunpunt zal met u de sterktes en zwaktes van uw project analyseren en u begeleiden bij uw eerste stappen als zelfstandige. Het steunpunt zal u ook advies kunnen geven en u helpen bij de keuzes van het beheer van uw onderneming.

D. In de praktijk

1. Welke investeringen?

Met Impulseo kunt u zowel materiële als immateriële investeringen financieren, of er het bedrijfskapitaal mee invullen dat u nodig hebt om uw praktijk te starten.

Concreet kunt u met Impulseo bijvoorbeeld de verbouwing van een kabinet, de aankoop van doktersmateriaal of van een wagen mee financieren. Het patiëntenbestand van een andere dokter overnemen, behoort eveneens tot de mogelijkheden.

E. Voorbeeld

Voor uw installatie - buiten een prioritaire zone – hebt u € 45.000 aan investeringen nodig (de verbouwing van lokalen 10.000 €, meubelen en specifiek materiaal:
€ 15.000 , voertuig: 20.000 €). U kunt deze als volgt met Impulseo financieren:

IMPULSEO: € 15.000 lening Impulsfonds
€ 30.000 lening Participatiefonds
Totaal: € 45.000

Dezelfde investering, maar binnen een prioritaire zone:

IMPULSEO: € 20.000 niet terugbetaalbare premie Impulsfonds
€ 15.000 lening Impulsfonds
€ 10.000 lening Participatiefonds
Totaal: € 45.000

F. Adres

Participatiefonds

de Lignestraat 1
1000 Brussel
Tel: 02/210.87.87 - Fax: 02/210.87.79
E-mail: info@fonds.org
Ondernemingsnummer : 248.911.896

(Bron: website Participatiefonds: <http://www.fonds.org/>)

De kmo-portefeuille

Wil u advies inwinnen om de prestaties van uw onderneming te bevorderen? Heeft uw bedrijf dringend nood aan technologische kennis? Of wil u de prestaties van u en uw personeel verbeteren door middel van een opleiding? Dan kan u rekenen op de financiële steun van de kmo-portefeuille.

A. Wat is de kmo-portefeuille?

Zelfstandigen en kmo's kunnen voor opleiding, kennis en advies elektronisch subsidies aanvragen en projecten betalen.

Sinds 2009 vervangt de kmo-portefeuille BEA (Budget voor Economisch Advies).

B. Wat kan een onderneming met de steun van de kmo-portefeuille betalen?

U kan online subsidie aanvragen voor vijf pijlers met elk een eigen steunpercentage en -plafond.

	Opleiding	Advies	Technologieverkenning	Advies internationaal ondernemen	Strategisch advies
Steunpercentage	50%	50%	75%	50%	50%
Steunplafond per pijler	2 500 euro	5 000 euro	10 000 euro	5 000 euro	25 000 euro
Max. per cyclus	Max. 15 000 euro				Min. 5 000 euro Max. 25 000 euro
Cyclus	1 jaar (+ 1 betaaljaar)				

- Elk project moet minstens 100 euro bedragen (minimum subsidie van 50 euro of 75 euro voor technologieverkenning).
- Per projectpijler is er telkens een maximum subsidie voorzien (bv. voor alle projecten uit de pijler 'opleiding' samen mag een ondernemer niet meer dan 2 500 euro subsidie krijgen).
- Voor elke kmo is er
 - 1 portefeuille voor kleine projecten met een maximum subsidie van 15 000 euro (voor de eerste vier pijlers samen: opleiding, advies technologieverkenning, advies internationaal ondernemen)
 - 1 portefeuille voor grote projecten met een maximum subsidie van 25 000 euro voor strategisch advies (de projecten rond strategisch advies bedragen bijgevolg maximaal 50 000 euro).

C. Hoe krijg ik een subsidie uitbetaald?

De ondernemer stort 50% (of 25%) van de kosten voor de dienstverlening op een elektronische portefeuille. De Vlaamse overheid stort daar de overige 50% (of 75%) bij. De ondernemer betaalt het totaalbedrag op de rekening van de dienstverlener.

D. Hoelang is mijn portefeuille geldig?

De cyclus is teruggebracht tot 1 jaar.

Er is wel mogelijkheid om in het daaropvolgende jaar nog betalingen te doen of projecten af te werken (extra betaaljaar).

E. Websites

Voor meer informatie over deze maatregel kan u terecht op www.kmo-portefeuille.be

(Bron: www.vlaanderen.be)

Acerta kantoren

Antwerpen	Brabant	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen
2610 Wilrijk Sneeuwbeslaan 20 Tel. 03-829 23 10 Fax 03-829 23 86	1020 Brussel Buro- en Designcenter Esplanadeplein (Heizel) PB 65 Tel. 02-475 45 00 Fax 02-773 16 03	3500 Hasselt Kunstlaan 16 Tel. 011-24 94 30 Fax 011-24 94 39	9300 Aalst Leo de Béthunelaan 100 Tel. 053-21 38 59 Fax 053-77 76 12	8000 Brugge Langestraat 21 Tel. 050-44 31 60 Fax 050-44 31 69
2500 Lier Gasthuisvest 9 Tel. 03-491 84 34 Fax 03-491 84 49	3000 Leuven Diestsevest 14 Tel. 016-24 52 19 Fax 016-24 52 40		9200 Dendermonde Noordlaan 148 Tel. 052-21 92 11 Fax 052-22 08 82	8500 Kortrijk Grote Markt 19 Tel. 056-26 67 34 Fax 056-21 93 29
2800 Mechelen Van Benedenlaan 73 Tel. 015-40 42 40 Fax 015-40 42 41			9000 Gent Opgeëistenlaan 8/201 Tel. 09-264 12 20 Fax 09-264 12 28	8400 Oostende Vijverstraat 47 Tel. 059-34 10 60 Fax 059-34 10 61
2300 Turnhout Patersstraat 100 Tel. 014-40 02 50 Fax 014-40 02 54			9100 Sint-Niklaas Grote Peperstraat 4 Tel. 03-780 74 50 Fax 03-780 74 49	8800 Roeselare Clinton Park Ter Reigerie 11 Tel. 051-24 66 27 Fax 051-26 08 91

Openingsuren:

Van 8.30 uur tot 12.15 uur en van 13.00 uur tot 17.00 uur – uitgezonderd vrijdag tot 16.00 uur.

Het kantoor te Dendermonde is geopend van maandag tot vrijdag van 8.30 uur tot 12.15 uur.

Zitdagen provincie Limburg:

In de provincie Limburg worden volgende zitdagen georganiseerd:

Limburg
Bilzen CM Stationslaan 13 4 ^e woensdag 14-15u.
Genk CM, Dieplaan 19 2 ^e woensdag 14-15 u.
Lanaken CM, Europaplein 45 2 ^e vrijdag 9-10 u.
Lommel Kerkplein 15 2 ^e maandag 14-15 u.
Maaseik CM, Bleumerstr. 41 4 ^e donderdag 11-12 u.
Maasmechelen CM, Heirsstraat 249 3 ^e dinsdag 10.30-11.30 u.
Neerpelt CM, Norbertinessenlaan 1 4 ^e maandag van 14-15 u.
Peer CM, Stwg. op Wijchmaal 12/2 4 ^e dinsdag van 9-10 u.
Sint Truiden CM, Luikersteenweg 7 - 1 ^e verdieping 2 ^e dinsdag 14-15 u.
Tessenderlo CM, Statiestraat 3 2 ^e dinsdag 14-15 u.
Tongeren CM, Elisabethwal 8 1 ^e woensdag 14-15 u.